

Hendrik Van den Haute: 'Maisverlies als gevolg van tussenteelt gras voor derogatie'

Het ruime maisaandeel komt achter de kiezen van de 180 vleesstieren, 70 melkkoeien en bijhorend jongvee. 'Bij het melkvee bestaat veertig procent van het rantsoen uit maiskuil, de rest is graskuil. In de wintermaanden komt daar ccm bij naast bierbostel en krachtvoergrondstoffen.' Ccm past de veehouder een vijftal jaren toe. 'Zeg maar sinds de opkomst van de worstsilo's. Die bewaarmethode heeft de kansen van ccm op veel bedrijven aanzienlijk verhoogd.'

Maisproef op eigen grond

Als uitgesproken maisteler let Hendrik Van den Haute bij de rassenkeuze in eerste instantie op de totale opbrengst. 'Ik ben geen voorstander van grote zetmeelopbrengsten of hoogenergetische maisrassen. Niet ieder dier heeft dergelijke mais nodig. Voor groepen die wel de extra energie kunnen gebruiken, zoals melkkoeien begin lactatie, geef ik dat net zo graag in de vorm van ccm.' Totale massa staat absoluut bovenaan het prioriteitenlijstje. 'Dat is ook het best meetbare kenmerk. Bovendien kan ik door grote opbrengsten behalve kuilmals nog een aantal hectare oogsten voor de korrel.'

Vroegrijpheid vindt Van den Haute wel belangrijk, zeker op percelen waar mais afgewisseld wordt met een tussenteelt gras. 'We moeten onze mest kwijtraken, dus is derogatie een noodzaak. De oplossing is een tussenteelt gras. Maar je verliest een deel van de mais door het gras. Eigenlijk zitten we gevangen in het stramen van derogatie.'

Elk jaar kiest Hendrik Van den Haute zeven tot acht verschillende maisrassen. De jaarlijks terugkerende maisproef op het eigen bedrijf vormt een handige gebruiksaanwijzing bij de keuze van nieuwe rassen. 'Het is erg interessant om een maisproef op eigen gronden en onder eigen omstandigheden te doen. Op die basis kies ik elk jaar een drietal nieuwere, goed presterende rassen. De rest blijft gelijk.'

Staygreenrassen krijgen geen voorkeur in de rassenkeuze. 'Ik krijg wel vaker de indruk dat dergelijke rassen te vaak te vroeg geoogst worden. Ik wil minstens 32 procent droge stof. Mijn indruk is dat je vaker problemen krijgt met structuur in het rantsoen bij 30 procent droge stof dan bij 35 procent droge stof.'

Bij de inzaai van mais komt een extra startbemesting in de rij. Breedwerpig kunstmest toedienen doet Hendrik Van den Haute al jaren niet meer. In het kader van nitraatresidu's komt rijenbemesting met kunstmest ook voordeliger uit. 'Door rijenbemesting komt de kunstmest meteen op de meest nuttige plaats terecht. Met een steeds strengere mestwet komt het er op aan de nutriënten ook zo goed mogelijk te benutten.'

Annelies Debergh

De 68 hectare van Hendrik Van den Haute uit Ninove gaat bijna voor de helft op aan de teelt van mais. Een jaarlijks terugkerende maisproef op eigen grond vormt de basis voor de rassenkeuze.

'Dit jaar was het dertig hectare, maar meestal verbouw ik wel veertig hectare mais.' De forse getallen maken het ruime maisaandeel in het teeltplan van Hendrik Van den Haute (36) en Linda Beke (33) meteen duidelijk. Op de 68 hectare zijn het afgelopen jaar ook 12 hectare wintertarwe en 1,7 hectare koolzaad verbouwd. De rest van de grond gaat op aan grasland. 'We hebben al van oudsher veel mais.'

Hendrik Van den Haute: 'Totale massa vooraan bij rassenkeuze'

Massa's mais

Mais met 1025 vem

Gert Wentink: 'Drijfmest vlak voor het ploegen'

De komende jaren gaan de gebruiksnormen voor mest naar beneden. Gert Wentink ziet voor zijn situatie weinig aanleiding om daarop te anticiperen. Rassenkeus en bemesting verandert hij niet.

Scherpere bemestingsnormen zijn voor veehouder Gert Wentink uit Zelhem geen reden tot paniek. De veehouder melkt met 58 koeien een quotum vol van 520.000 kg en verbouwt 12 hectare mais op zandgrond. Hij heeft ruim 28 hectare grasland en doet mee met derogatie. In 2009 gaat de norm voor fosfaat op maisland met vijf kilo naar beneden (van 155 kg fosfaat per hectare naar 150).

'Ik bemest in april altijd 140 kg maismap 20-20 en rijd de veertig kuub drijfmest vlak voor het ploegen en zaaien uit. Dat voorkomt dat de zanderige grond dichtslibt.' Alleen als de verplicht voorgeschreven groenbemester – in Wentinks geval Italiaans raaigras – te lang wordt, dan komt er een maaibewerking bij. Vanwege zijn extensieve opzet hoeft Wentink niet na te denken over alternatieven in zijn bemestingsstrategie. Wel let hij bij het zaaien op voldoende afstand tussen de planten, zodat er een stevig gewas met goede kolf kan ontstaan.

Bestendigheid zetmeel onderbelicht

Ook bij de rassenkeuze is derogatie voor Wentink geen aanleiding voor een heroverweging. Wentink oogstte najaar 2007 met het ras Graphic een maiskuil van zeer goede kwaliteit: 1025 vem, 49 dve, -47 oeb, 305 gram zetmeel en een verteeringscoëfficiënt van 78,6. De hoge verteerbaarheid correspondeert met de goede index (105) van het ras. In zetmeelgehalte blinkt het ras niet uit (98). Hoewel het voor Wentinks situatie aantrekkelijk zou zijn om via extra zetmeel (duur) krachtvoer te besparen – hij voert nu bij een productie van 9000 kg melk circa 2000 kg per koe per jaar – doet hij dat nog niet. 'Massa is voor mij niet heilig, maar dit ras bevat nu prima. Voordat ik een andere keuze maak wil ik altijd eerst bij proefveldjes gezien hebben hoe het ras erbij staat.'

Een verklaring voor de puike voederwaarde heeft Wentink niet direct. De bemesting en het zaaien van de mais was identiek aan de voorgaande twee jaar, toen met hetzelfde ras een meer bescheiden voederwaarde werd gehaald. Wentink ziet de variatie in planthoogte in zijn percelen als verklaring. 'Door de vele neerslag waren de planten op de nattere gedeelten minder ontwikkeld. De kolf die er in kwam was wel normaal, zodat het aandeel plant een stuk lager kwam te liggen.'

Volgens Wim Boschloo, vertegenwoordiger bij Wentinks voerleverancier Agruniek, draagt ook de hoge verteerbaarheid bij

Gert Wentink baseert rassenkeus op bekijken proefveldjes

aan de goede kuil, waar Wentink overigens nog niet van melkt. 'De kuil heeft daarnaast het ideale drogestofgehalte van 33 procent en een hoog aandeel bestendig zetmeel. De kuil bevat 87 gram bestendig zetmeel per kg droge stof, 29 procent van het totale zetmeelgehalte. Voor een goede melkproductie moet het totale rantsoen per kg droge stof vijftig tot zestig gram bestendig zetmeel bevatten. De bestendigheid van zetmeel is uit de rassenlijst niet bekend, maar zeker relevant.' In een rantsoen met half gras, half mais is het maar de vraag of extra zetmeel nog wel iets toevoegt.

De teelt van korrelmais of ccm als extra zetmeelbron krijgt van Gert Wentink (nog) geen voorkeur. 'In mijn situatie vind ik dat te bewerkelijk. Ik moet het pletten, inkuilen en apart voeren.'

Tijmen van Zessen

